

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА АВТОРСЬКЕ ПРАВО

Дарина Прилипко,

*аспірантка Київського Національного Університету
імені Тараса Шевченка, інститут права
кафедра інтелектуальної власності
та інформаційного права
ID ORCID: 0000-0001-5619-6186*

Щоденне створення нових комп'ютерних програм зумовлює появу все більшої кількості питань щодо авторського права на твори, створені за допомогою штучного інтелекту. У статті проаналізовано прогалини законодавства України стосовно регулювання авторських прав на твори, створені за допомогою штучного інтелекту. Досліджено законодавство та судову практику зарубіжних країн. Запропоновано шляхи подолання недоліків у законодавстві України.

Ключові слова: авторське право, твір, штучний інтелект, комп'ютерна програма

З огляду на чинну презумпцію авторства, а також об'єктивну неможливість реалізації штучним інтелектом самостійно авторських прав (наприклад, надання дозволу або заборони іншим особам на використання твору) постає питання про те, якій саме фізичній або юридичній особі належатиме авторське право на результати діяльності штучного інтелекту. З одного боку, авторські права можуть належати творцеві (розробнику) штучного інтелекту. З іншого боку, авторські права можуть належати замовнику або іншій особі, яка використовує штучний інтелект як програмне забезпечення для створення нових об'єктів.

Вирішити цю дилему пропонується шляхом внесення відповідних законодавчих змін. Зокрема з метою врегулювання питання захисту авторських прав на твори, створені за допомогою штучного інтелекту, запропоновано доповнити статтю 7 Закону України «Про авторське право і суміжні права» ч. 2 такого змісту: «Суб'єктом авторського права на твір, створений за допомогою штучного інтелекту, є особа, яка вико-

ристовує штучний інтелект з цією метою в межах службових відносин або на підставі договору, відмінного від трудового, а у випадку автоматичного генерування такого твору штучним інтелектом — розробник штучного інтелекту або у випадку передання прав власності розробником штучного інтелекту іншій особі — його власник».

Постановка проблеми. Масштаби розробки програмного забезпечення мають результатом поширення робіт, автоматично створюваних комп'ютером, без значних затрат людських навичок і зусиль. Нині внесок комп'ютера в роботу стає все більш істотним, отож внесок користувача стає все менш вагомим. Реальність сьогодення така, що інформаційне наповнення в основному виходить від комп'ютера, а не від оператора з використанням досвіду. Якщо спочатку розвиток комп'ютерних технологій був орієнтований на досягнення рівня людського розуму, то наразі можна з упевненістю стверджувати, що він значно випереджає людський рівень. З подальшим розвитком штучного інтелекту погляд на комп'ютер як ін-

струмент творення втрачає свою переконливість. Бурхливий розвиток комп'ютерної техніки і систем програмування сприяв виникненню технологій і систем штучного інтелекту, які можуть функціонувати в автономному режимі. Такі технології та системи можуть створювати об'єкти інтелектуальної власності. У зв'язку з цим неабиякої актуальності набуває питання авторських прав на твори, створені за допомогою штучного інтелекту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання про те, чи повинні існувати авторські права на контент, створений штучним інтелектом, часто обговорюється в юридичній літературі. Деякі аспекти цієї теми вивчали Д. Васильєва [4], К. Міліціна [12], Р. Оморів [1], Є. Сесицький [8] та інші.

Однак ця тема досі не втрачає своєї актуальності, адже законодавча база у відповідній сфері залишається несформованою.

Мета дослідження — аналіз авторських прав на твори, створені за допомогою штучного інтелекту.

Виклад матеріалу дослідження та його основні результати. За даними ВОІВ, з часу зародження поняття «штучний інтелект» (1956 р.) у світі подано патентні заявки на 340 тис. винаходів у цій галузі (у середньому щороку понад 5 тис.) Найбільше заявок подано в США (більше 150 тис.) і в Китаї (понад 135 тис.), тобто майже 85 % усіх заявок. При цьому близько 20 % (68 тис.) патентних заявок у сфері ШІ подано за міжнародною процедурою ВОІВ (система РСТ — Patent Cooperation Treaty). Лідерами подання заявок у сфері ШІ є ІВМ, Microsoft, Toshiba, Samsung, Китайська академія наук (CAS). Від кожної з цих організацій подано по кілька тисяч патентних заявок, наприклад ІВМ подала понад 8 тисяч. За аналізом заявок на ШІ, проведених ВОІВ, найпоширенішими додатками ШІ є технології комп'ютерного зору, у тому числі системи розпізнавання образів — 49 % загальної кількості за-

явок у сфері ШІ зі щорічним приростом у період з 2013 року в середньому на 24 %. Також високе застосування ШІ отримують сфери обробки природної мови (14 % усіх патентів) і обробки мови (13 %). В останні роки зростає кількість заявок і отриманих патентів у вказаній галузі, пов'язаних з технологіями створення роботів і розробки методів управління [1, 45].

За даними звіту Artificial Intelligence Industry in Eastern Europe 2018, складеному компанією Deep Knowledge Analytics, Україна входить до трійки країн Східної Європи за кількістю компаній у сфері штучного інтелекту (57 компаній) [1, 46]. З огляду на такі показники цілком логічно, що чинне українське законодавство містить відкритий перелік об'єктів, які можуть охоронятися авторським правом та потенційно можуть створюватися за допомогою систем штучного інтелекту (наприклад, літературні письмові твори або музичні твори).

Водночас аналіз положень вітчизняного законодавства України свідчить про наявність певних проблемних аспектів стосовно регулювання авторських прав на твори, створені за допомогою штучного інтелекту. Так, першочергово необхідно звернутися до положень Закону України «Про авторське право та суміжні права» [2]. Відповідно до статті 1 цього закону автором є фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір. Проте штучний інтелект не є фізичною особою, а тому визнання за ним авторства видається сумнівним. Навіть якщо твір належить до категорії «службовий твір», то згідно з вітчизняним законодавством авторство у будь-якому разі залишається за людиною, а майнові права можуть перейти до роботодавця [3].

У вказаному контексті заслуговує уваги позиція науковців щодо двох можливих альтернативних варіантів вирішення зазначеної законодавчої прогалини. Маємо на увазі працю зарубіжних учених, у якій пропонується надати ав-

торські права «комусь», наприклад, користувачам або творцям штучного інтелекту, його власникам [5]. Адже штучний інтелект не може захистити свої творіння, оскільки не може подати до суду, у нього немає фінансових мотивів, як у інших творців. При цьому мета закону про авторське право полягає в захисті інтересів автора, документ покликаний захистити немайнові та майнові авторські права людини.

Необхідно також урахувати, що можливими є ситуації, коли творець або користувач штучного інтелекту не хоче бути пов'язаний зі створеним ним твором. Як слушно зауважують науковці [5, 6], може йтися про ситуацію, коли штучний інтелект виробляє неприємний або незаконний контент, створення якого може призвести до репутаційного збитку або загрожувати потенційним кримінальним звинуваченням. Адже відповідно до міжнародних стандартів притягнення штучного інтелекту до відповідальності є неможливим. Зокрема про це йдеться в Резолюції 2015/2103 (INL) Європейського парламенту від 16 лютого 2017 року з рекомендаціями Європейської комісії щодо цивільно-правового регулювання робототехніки (далі — Резолюція 2015/2103 (INL)), де наголошено на неможливості притягнення штучного інтелекту до відповідальності за дії, що спричинили шкоду третім сторонам. Так, згідно з п. «ad» Резолюції 2015/2103 (INL) відповідальність за завдання шкоди може бути покладена на одного з так званих агентів (англ. — human agent), а саме: на виробника, оператора, власника або користувача штучного інтелекту. Під час установаження обсягу відповідальності з боку «агента» одним із головних аспектів визначено факт доведення можливості передбачення негативних наслідків і запобігання їм.

Безперечно, Резолюція 2015/2103 (INL) не є загальнообов'язковим актом і має лише рекомендаційний характер. Водночас, зважаючи на обраний євроінтеграційний курс України, з вели-

кою ймовірністю можна розраховувати, що подальше вдосконалення національного законодавства щодо правового регулювання штучного інтелекту разом із процедурою визначення відповідальності за помилки, що призвели до негативних наслідків, ґрунтуватиметься саме на вже сформованих стандартах Європейського Союзу [7].

Необхідно зазначити, що нині в жодній країні на законодавчому рівні належним чином не врегульовано питання забезпечення правової охорони та належності авторських прав на твори, створені штучним інтелектом. Лише деякі розвинені держави мають нормативні правові документи, що регулюють частково сферу відносин, пов'язаних з творами, створеними штучним інтелектом. Наявні юридичні конструкції у Великій Британії та деяких інших державах Британської співдружності націй, які зробили спробу врегулювання цих питань на законодавчому рівні, не відповідають сучасному рівню та перспективам розвитку технологій штучного інтелекту [8, 217]. Так, зокрема у Великій Британії, як і в більшості інших юрисдикціях світу, системи штучного інтелекту поки що не наділені правосуб'єктністю та не визнаються авторами і власниками прав на результати, які вони генерують, у тому числі потенційно охороноздатні твори в галузі авторського права. Як уже було зазначено, а також виходячи зі змісту положень секції 9 (1) Закону Великої Британії про авторське право, однією з умов охороноздатності об'єктів авторських прав, окрім задоволення ознаки оригінальності, є те, що автором твору має бути певна фізична особа. Як наслідок, можна припустити, що охорона творів, які генеруються системами штучного інтелекту, стосовно яких не вдасться підтвердити, що вони є результатом «вміння, праці, судження та зусиль» певної фізичної особи, у рамках звичайного режиму буде поставлена під сумнів. Варто також розглянути спеціальні норми законодавства Великої Британії про авторське право стосовно творів, які

генеруються системами штучного інтелекту. Відповідно до секції 9 (3) Закону Великої Британії про авторське право автором літературного, драматичного, музичного або художнього твору, згенерованого комп'ютером, «вважається особа, яка зробила приготування, необхідні для створення твору» (англ. *shall be taken to be the person by whom the arrangements necessary for the creation of the work are undertaken*). У свою чергу, згідно з секцією 178 цього закону, яка містить основні терміни та визначення, згенерований комп'ютером твір — «твір, згенерований комп'ютером за обставин, коли немає автора-людини». Таким чином, секція 9 (3) Закону Великої Британії про авторське право надає охорону творам, що не мають автора-людини, тобто творам, які не є прямим результатом творчої діяльності людини.

Українською негативно ставляться до пропозиції зняти обмеження, згідно з яким автором може бути виключно людина, Сполучені Штати Америки. По-перше, ніхто, окрім людей, не може постати перед судом. По-друге, якщо коло авторів буде розширено і вийде за згадане обмеження, то це підрве правову систему США, оскільки сприятиме утворенню невизначеності, за якої питань буде більше, ніж відповідей [9, 441]. Тому цілком логічним видається, що нині законодавство США не дозволяє охороняти твори, які генеруються системами штучного інтелекту, у зв'язку з чим вони автоматично підлягають під загальне надбання [8, 218].

Проте цікаво, що у США є кілька наукових підходів до об'єктів, створених за допомогою штучного інтелекту та штучним інтелектом безпосередньо. Зокрема, автором має вважатися особа, яка використовує штучний інтелект для створення твору, або це має бути співавторство користувача та розробника/власника штучного інтелекту залежно від обставин. Однак домінуючою все ж таки є думка, що штучний інтелект повинен розглядатися як робітник або підрядник

користувача — організації, людини тощо [10].

У США виникла ситуація, коли об'єкти, створені за допомогою штучного інтелекту та штучним інтелектом безпосередньо, не можуть отримати охорону за авторським правом, а об'єкти, створені людиною за допомогою комп'ютера як засобу, можуть. Ще в 1965 році Бюро авторського права США передбачило таку проблему в майбутньому [11]. Однак наряд чи можна сказати, що цей час було використано з користю для того, щоб підготуватися до технологічних змін. Такий стан речей позбавляє інвесторів і розробників стимулів для розвитку штучного інтелекту. Якщо ж згаданим особам перестане бути вигідно розкривати власні об'єкти, то від цього також постраждають наука, навчання та дослідження, оскільки буде менше матеріалу, який вони зможуть використовувати на умовах доктрини «сумлінного використання» (англ. — *fair use*) [9, 439].

У США є доктрина, буквальний переклад якої звучить так: «твір за наймом» (англ. — *work for hire*). У вітчизняних джерелах її можна знайти як доктрину авторського права на службові твори. У цій статті використовуватиметься термін доктрина «твір за наймом». Доктрина стосується двох випадків:

- 1) створення службового твору робітником;
- 2) створення твору на замовлення.

В обох випадках автором буде вважатися не особа, яка створила твір, а роботодавець або замовник. У другому випадку також важливо, що сторони повинні в письмовій формі відобразити домовленість про те, що твір вважається створеним за наймом. Так, згідно з умовами першої доктрини роботодавцем, який надалі стає автором, може бути фізична або юридична особа. Є пропозиція розширити тлумачення такої доктрини, щоб вона могла відповідати викликам сучасності. Зокрема пропонується роботодавцем вважати особу, яка використовує засіб задля досягнення певної мети або виконання

певного завдання. Вважається, що такими особами могли б бути розробник, власник програми, яка функціонує на основі штучного інтелекту, або користувач. Рішення на користь того чи іншого варіанта повинно прийматися з урахуванням суспільного інтересу. Оскільки розвиток цієї сфери залежить саме від розробників та інвесторів (потенційних власників програм), найбільш логічним варіантом було б саме їх вважати такими особами. Це питання також може бути врегульоване в угоді між розробником та його роботодавцем. У разі бажання надати відповідні права користувачам альтернативою може стати ліцензійна угода з кінцевим користувачем (англ. — End User License Agreement, EULA) [12, 344].

Варто зазначити, що на сьогодні вже існує судова практика щодо визнання авторських прав за штучним інтелектом. Зокрема йдеться про рішення, яке ухвалив Шенчженський районний народний суд Наньшань у справі про порушення авторського права на статтю, написану роботом «Dreamwriter», власником якого є технологічний гігант Tencent. Отож 20 серпня 2018 року автоматизована програма з написання новин «створила» фінансовий звіт про «несуттєве підвищення індексу Шанхая на 0,1 % до 2691,93 пунктів». Звіт був опублікований на веб-сайті Tencent з приміткою «Стаття була автоматично написана Tencent Robot Dreamwriter». Позивач у справі Tencent, аргументуючи свою правову позицію, посилався на те, що відповідач скопіював статтю у незміненому вигляді, що не дало змоги Tencent отримати інтернет-трафік та конкурентну перевагу, на яку той розраховував.

З аналізу форми вираження статті судом було встановлено, що вона відповідає критеріям охорони, встановленим авторським правом КНР. Як повідомляє китайська державна газета Legal Daily, у рішенні суду йдеться про те, що спірна стаття була згенерована члена-

ми команди головної творчої групи позивача з використанням програмного забезпечення Dreamriter, а матеріальна форма вираження статті відповідає формальним умовам охорони письмового твору. Зміст статті відображає дії з добору, аналізу та розсуду стосовно інформації про фондовий ринок, а також структурування матеріалу. Стаття характеризується розважливою, чіткою логікою викладу та певним ступенем оригінальності.

Суд постановив порушення права на публічне повідомлення в діях відповідача, який без дозволу скопіював статтю на своєму сайті, та визначив, що такі дії тягнуть за собою цивільну відповідальність. Оскільки відповідач видалив спірну статтю, розмір компенсації за майнові втрати, яка за рішенням суду підлягає сплаті Tencent, відносно невеликий — 216 доларів. Така позиція Шанхайського суду не відображає єдності підходу навіть самого Китаю до наділення копірайтом творів, створених штучним інтелектом, не кажучи вже про світовий підхід. Так, у липні 2019 року суд Пекіна не визнав об'єктом охорони фотографію, опубліковану новинним агрегатом Baijiahao. У контексті правової охорони об'єктів промислової власності цікаво також те, що Європейський патентний офіс та Відомство інтелектуальної власності Об'єднаного Королівства визнали винахід, автономно згенерований штучним інтелектом, таким, що відповідає умовам надання правової охорони в межах перевірки до публікації заявки. У заявках саме штучний інтелект було вказано винахідником [12, 346; 13]. Утім наведене судове рішення для світової спільноти є швидше винятком, ніж закономірністю.

Висновки. Таким чином, результати здійсненого аналізу дають змогу зробити висновок про те, що законодавча база стосовно авторських прав на твори, створені за допомогою штучного інтелекту, перебуває на початковому етапі формування. Нині жодна країна

на законодавчому рівні належним чином не врегулювала питання забезпечення правової охорони та належності авторських прав на твори, створені штучним інтелектом, однак деякі розвинені держави мають низку нормативно-правових актів, що частково регулюють сферу відносин, пов'язаних з творами, створеними штучним інтелектом. І хоча світовій судовій практиці відомі випадки визнання штучного інтелекту суб'єктом права інтелектуальної власності на створений ним твір, на наш погляд, надання штучному інтелекту правового статусу автора видається спірним та не зовсім коректним, адже штучний інтелект не здатен користуватися авторськими правами та захищати їх, не здатен нести відповідальність за шкоду, завдану створеним об'єктом третім особам. На наш погляд, це питання доцільно було б урегулювати на рівні законів про авторські права. З метою врегулювання в Україні питання захисту авторських прав на твори, створені за допомогою штучного

інтелекту, пропонуємо доповнити статтю 7 Закону України «Про авторське право і суміжні права» ч. 2 такого змісту: «Суб'єктом авторського права на твір, створений за допомогою штучного інтелекту, є особа, яка використовує штучний інтелект з цією метою в межах службових відносин або на підставі договору, відмінного від трудового, а у випадку автоматичного генерування такого твору штучним інтелектом — розробник штучного інтелекту або у випадку передання прав власності розробником штучного інтелекту іншій особі — його власник».

Насамкінець зауважимо, що питання авторських прав на твори, створені за допомогою штучного інтелекту, потребує подальших наукових досліджень. ●

Список використаних джерел / List of references

1. Оморев Р. О. *Интеллектуальная собственность и искусственный интеллект. E-Management. 2020. № 3 (1). С. 45–46.*
2. *Про авторське право та суміжні права : Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/3792-12> (дата звернення: 20.05.2020).*
3. Уткіна М. С. *Можливість віднесення творів, створених штучним інтелектом, до об'єктів інтелектуальної власності. Правові горизонти. 2019. № 17. С. 54–58.*
4. Васильєва Д. *Захист авторських прав для AI: гра на випередження. Юридична газета. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/informaciyne-pravo-telekomunikaciyi/zahist-avtorskih-prav-dlya-aigranaviperedzhennya.html> (дата звернення: 04.02.2021).*
5. Miernicki M., Huang Y., *Artificial intelligence and moral rights. AI & Soc. 2020. URL: <https://doi.org/10.1007/s00146-020-01027-6> (дата звернення: 04.02.2021).*
6. Noto La Diega G. *Associate Professor Guido Noto La Diega's Comments on Wipo's 'draft Issues Paper on Intellectual Property and Artificial Intelligence' (WIPO/IP/AI/2/GE/20/1). URL: <https://osf.io/preprints/lawarxiv/c7jgh/> (дата звернення: 20.05.2020).*
7. Буров М. *Юрист і Закон. Юридичний науковий електронний журнал. 2019. № 17. URL: https://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article (дата звернення: 20.05.2020).*

8. Швантнер М., Сесицький Є. *Правова охорона творів, які генеруються системами штучного інтелекту: досвід ЄС, Великої Британії та США*. Часопис Київського університету права. 2018. № 4. С. 217.
 9. Hristov K. *Artificial Intelligence and the Copyright Dilemma*. IDEA: The Journal of the Franklin Pierce Center for Intellectual Property. University of New Hampshire. New Hampshire, 2017. № 57. P. 441.
 10. Dickenson J., Morgan A., Clark B. *Creative machines: ownership of copyright in content created by artificial intelligence applications*. European Intellectual Property Review. Sweet & Maxwell. London, 2017. Vol. 39, № 8. P. 458.
 11. Ihalainen J. *Computer creativity: artificial intelligence and copyright*. Journal of Intellectual Property Law & Practice. Oxford University Press. Oxford, 2018. Vol.13, № 9. P. 726.
 12. Міліціна К. *Об'єкти, створені за допомогою штучного інтелекту і штучним інтелектом безпосередньо, та авторське право США*. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 5. С. 343–346.
 13. ZHOU Bo. *Artificial Intelligence and Copyright Protection - Judicial Practice in Chinese Courts*. P. 1. URL: https://www.wipo.int/export/sites/www/aboutip/en/artificial_intelligence/conversation_ip_ai/pdf/ms_china_1_en.pdf (дата звернення: 20.05.2020).
-
1. Omorov R. O. *Yntellektualnaia sobstvennost y yskusstvennyi yntellekt*. E-Management. 2020. № 3 (1). С. 45–46.
 2. *Pro avtorske pravo ta sumizhni prava : Zakon Ukrainy vid 23.12.1993 r. № 3792-XII*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/3792-12> (data zvernennia: 20.05.2020).
 3. Utkina M. S. *Mozhlyvist vidnesennia tvoriv, stvorenykh shtuchnym intelektom, do ob'ektiv intelektualnoi vlasnosti*. Pravovi horyzonty. 2019. № 17. S. 54–58.
 4. Vasylieva D. *Zakhyst avtorskykh prav dlia AI: hra na vyperedzhennia*. Yurydychna hazeta. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/informacyne-pravo-telekomunikaciyi/zahist-avtorskih-prav-dlya-aigranaviperedzhennya.html> (data zvernennia: 04.02.2021).
 5. Miernicki M., Huang Y., *Artificial intelligence and moral rights*. AI & Soc. 2020. URL: <https://doi.org/10.1007/s00146-020-01027-6> (data zvernennia: 04.02.2021).
 6. Noto La Diega G. *Associate Professor Guido Noto La Diegas Comments on Wipos 'draft Issues Paper on Intellectual Property and Artificial Intelligence (WIPO/IP/AI/2/GE/20/1)*. URL: <https://osf.io/preprints/lawarxiv/c7jgh/> (data zvernennia: 20.05.2020).
 7. Burov M. *Yuryst i Zakon*. Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal. 2019. № 17. URL: https://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article (data zvernennia: 20.05.2020).
 8. Shvantner M., Sesytskyi Ye. *Pravova okhorona tvoriv, yaki heneruiutsia systematy shtuchnoho intelektu: dosvid YeS, Velykoi Brytanii ta SShA*. Chasopys Kyivskoho universytetu prava. 2018. № 4. S. 217.
 9. Hristov K. *Artificial Intelligence and the Copyright Dilemma*. IDEA: The Journal of the Franklin Pierce Center for Intellectual Property. University of New Hampshire. New Hampshire, 2017. № 57. P. 441.
 10. Dickenson J., Morgan A., Clark B. *Creative machines: ownership of copyright in content created by artificial intelligence applications*. European Intellectual Property Review. Sweet & Maxwell. London, 2017. Vol. 39, № 8. P. 458.
 11. Ihalainen J. *Computer creativity: artificial intelligence and copyright*. Journal of Intellectual Property Law & Practice. Oxford University Press. Oxford, 2018. Vol.13, № 9. P. 726.

12. *Militsina K. Obiekty, stvoreni za dopomohoiu shtuchnoho intelektu i shtuchnym intelektom bezposeredno, ta avtorske pravo SShA. Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo. 2019. № 5. S. 343–346.*
13. *ZHOU Bo. Artificial Intelligence and Copyright Protection - Judicial Practice in Chinese Courts. P. 1. URL: https://www.wipo.int/export/sites/www/aboutip/en/artificial_intelligence/conversation_ip_ai/pdf/ms_china_1_en.pdf (data zvernennia: 20.05.2020).*

Надійшла до редакції 30.03.2021 року

Прилипко Д. Искусственный интеллект и авторское право. Ежедневно создание новых компьютерных программ вызывает все больше вопросов по авторскому праву на произведения, созданные с помощью искусственного интеллекта. В статье проанализированы проблемы законодательства Украины по поводу регулирования авторских прав на произведения, созданные с помощью искусственного интеллекта. Исследовано законодательство и судебная практика зарубежных стран. Предложены пути преодоления указанных пробелов в законодательстве Украины.

Ключевые слова: авторское право, произведение, искусственный интеллект, компьютерная программа

Prilipko D. Artificial intelligence and copyright. In the article, the problems of legislation of Ukraine regarding the issues of copyright on works created due to artificial intelligence were analyzed. Particularly, who is the owner of copyright of works created due to artificial intelligence. On the one hand, it could be a developer of a computer program, from the other hand, it could be a client or an employer. Because, it could happen that there is a situation when robots created something new and original, e.g., how it happened with the project “New Rembrandt”. In this case, computers created a unique portrait of Rembrandt. And here is a question, where is in this portrait original and intellectual works of developers of these computers and programs. In the contrast, this portrait could be created without people who developed special machines, programs, and computers. The article’s author proposes to add into Ukrainian legislation with following norm: the owner of the copyright created due to artificial intelligence should be a natural person who uses artificial intelligence for these purposes within the official relationship or on the basis of a contract. In case of automatic generation of such work by artificial intelligence, the owner of copyright should be the developer.

Also, another question arises, particularly, who will be responsible for the damage caused by the artificial intelligence. As an example, of the solution for this issue Resolution 2015/2103 (INL) was given, where is mentioned that human agent could be responsible for the caused damage. Because, it is not always a developer is responsible for the damage.

Also, the legislation and justice practice of foreign countries was explored. The ways of overcoming mentioned problems in legislation of Ukraine were proposed. Such as changing our legislation and giving the exact explanation in who is the owner of copyright on works created due to artificial intelligence and in which cases this person could become an owner of the copyright. However, probably, these issues should be resolved at international level regarding globalization.

Key words: copyright, work, artificial intelligence, computer program